

Карчевська Тетяна

канд. вет. наук, доцент

Бетлінська Тамара

асистент

Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

ЕПІЗООТОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ПАРВОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ СОБАК В ПОДІЛЬСЬКОМУ РЕГІОНІ

Парвовіроз є однією з найпоширеніших інфекційних хвороб собак, потенційно вона ж є однією з найважчих, за якої смертність серед цуценят до 6-місячного віку може досягати 50–80 %. Парвовіруси володіють дуже високою вірулентністю і живучістю. Поряд зі значними матеріальними збитками, які заподіює дане захворювання, очевидним є і моральний збиток, що наноситься власникам хворих тварин [1]. У зв'язку зі збільшенням кількості собак, які знаходяться в міських умовах, парвовірусний ентерит набуває широкого поширення як серед поголів'я домашніх собак, так і серед безпритульних тварин [2]. У зв'язку з тим, що парвовірусний ентерит ще не вивчений досконально, існує кілька різних точок зору щодо його епізоотологічних особливостей. Питання епізоотології даного захворювання залишається відкритим у зв'язку з різними даними щодо вікової та породної динаміки за парвовірусної інфекції собак [3]. В зв'язку з цим метою нашої роботи було вивчити характер епізоотичного процесу за парвовірусного ентериту собак на базі Хмельницької районної державної лікарні ветмедицини та Кам'янець-Подільської ветеринарної клініки «Vitae Vet».

Первинними матеріалами слугували результати власних досліджень і дані ветеринарної звітності названих закладів ветеринарної медицини за 2017 рік.

Всього за час виконання роботи нами було проаналізовано 203 випадки захворювань собак на парвовірусну інфекцію за даними амбулаторного прийому тварин. Вік собак коливався в межах від 2-х місяців до 4-х років. За даними статистичної звітності та журналів амбулаторного прийому проаналізували вікову, сезонну, статеву та породну динаміку парвовірусної інфекції собак.

При проведенні епізоотологічного дослідження з'ясовували ряд питань: умови годівлі, утримання та контакти тварин до появи і в період захворювання, наявність інших інфекційних і неінфекційних захворювань у тварин, з якими контактували хворі тварини, тривалість і динаміку розвитку хвороби.

Аналізуючи записи в журналах реєстрації хворих тварин щодо сезонності парвовірозу, можна зробити висновок, що захворювання має виражену сезонність. Максимальний підйом захворювання припадає на весняно-літній та літньо-осінній періоди. Найменша кількість випадків парвовірозу була зареєстрована з початку року в січні місяці. Далі кількість випадків починає наростати і досягає свого піку в червні місяці, потім знову дещо знижується в зимові місяці.

Щодо вікової динаміки, пік захворювання спостерігається у віковій групі собак 2-4 місяців (56%), у віці 5-6 місяців випадків парвовірозу собак реєструвалось менше (32%), з 7-місячного віку і до 4-х років реєструвались лише поодинокі випадки, найменший (1%) був у тварин у віці 3-4 років. Те, що найбільш ураженою виявилась

саме така вікова група можна пояснити тим, що у цуценят знижується напруженість колострального імунітету, одержаного від матерів.

В наших дослідженнях в цей період хворіли невакциновані цуценята, в яких, вірогідно, ще не сформувався достатньо напружений набутий імунітет. Зростання випадків захворювання у старшому віці можна пояснити як відсутністю вакцинації, так і певним зниженням набутого імунітету[4].

Щодо породної динаміки, можна відмітити більше випадків захворювання на парвовіроз серед пекінесів та йоркширських тер'єрів (відповідно 17 і 15%), у породи німецька вівчарка (14%), метисів та безпородних собак (13%), стаффордширський тер'єр (7%), алабай (9 %), у всіх інших порід відсоток зараженості коливався в межах 2 – 5%.

Найбільшу частку в прояві парвовірусної інфекції склала кишкова форма (99,35%), значно менше кардіальна форма (6,45%) і 3,25 % склала змішана форма інфекції.

Очевидно, що швидкому поширенню захворювання і широкому охоплення поголів'я собак парвовірусним ентеритом сприяє висока їх концентрація на одиницю площі міста, недостатня кількість вигульних майданчиків, і як наслідок - контакт здорових собак з хворими і тими, які переохворіли, що контамінують ґрунт, рослини, які в свою чергу, є факторами передачі збудника. Крім того, однією з причин поширення парвовірусного ентериту, є те, що далеко не всі господарі тварин проводять їх вакцинацію проти інфекційних хвороб, в т. ч. і проти парвовірусного ентериту [5], за даними наших досліджень, у тварин, які не були щеплені проти парвовірозу, інфекція реєструвалась у всіх вікових групах. Щодо статеві динаміки, вірогідної залежності на парвовірусну інфекцію у різних статей ми не виявили.

У тварин старше 1 року за даними наших досліджень спостерігалась тільки кишкова форма. Результати аналізу ветеринарної звітності та проведених нами епізоотологічних досліджень свідчать, що в таких тварин парвовірусна інфекція виникала зазвичай на фоні відсутнього чи послабленого імунітету, оскільки хворіли тільки взагалі невакциновані собаки, або ж собаки, які не були вчасно повторно вакциновані. В останньому випадку від крайнього терміну необхідної вакцинації до захворювання на парвовірусну інфекцію проходило не менш ніж 21 день.

Джерела інфекції та шляхи її передачі в усіх випадках нам точно встановити не вдалося. Можливо, що джерелом інфекції завжди були інші хворі собаки. Зараження тварин відбувалось декількома шляхами. В першому випадку передача хвороби відбувалась шляхом безпосереднього контакту з клінічно хворими тваринами. В другому випадку - при контакті з собаками, які, вірогідно, виділяли збудник хвороби в зовнішнє середовище без прояву клінічних ознак парвовірусної інфекції. Це були тварини в продромальний період розвитку хвороби, коли клінічні ознаки ще були відсутні і з'являлися пізніше, а також собаки, які вже переохворіли на цю хворобу, але, вірогідно, ще виділяли парвовірус в зовнішнє середовище.

Таким чином, результати проведених нами епізоотологічних досліджень свідчать, що у дорослих собак важливу роль у виникненні парвовірусного ентериту відіграє відсутність чи недостатня напруженість активного специфічного імунітету. З метою попередження парвовірусної інфекції необхідно своєчасно вакцинувати собак проти парвовірусного ентериту згідно відповідних схем та строго дотримуватися відповідних правил годівлі та утримання тварин.

Список використаних джерел

1. Субботин А. В., Ращевская Л. Л. Лечебная кинология. Теоретические подходы и практическая реализация. Москва : Макцентр. Издательство, 2004. 71 с.
2. Карчевська Т.М., Айшпур М.В., Чумаков К.А. Діагностика парвовірусної інфекції собак. : методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2007. 17 с.
3. Вирусные инфекции собак. Б.Ф. Шуляк. Москва : «ОЛИТА», 2004. 568 с.
4. Лісова В.В., Чумаков К.А. Парвовірусна інфекція собак. Житомир : Полісся, 2012. 212 с.
5. Клаасен Е., Бергман Ж. Деякі факти та цифри про вакцинацію собак проти парвовірусної інфекції. Матер. VII Міжнарод. наук.-практ. «Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин» (Київ, 2-5 жовтня 2002 р.). Київ : НАУ, 2002. С. 20-24.

Кириченко Віталій

аспірант, асистент

Яценко Іван

д.вет.н., професор

Харківська державна зооветеринарна академія

Харків, Україна

ДИНАМІКА ЖИВОЇ МАСИ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ЗБАГАЧЕННЯ РАЦІОНУ КОМПЛЕКСОМ НАНОМІКРОЕЛЕМЕНТІВ В АСПЕКТІ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Птахівництво, як галузь тваринництва, є прогресивною і постійно удосконалюється. Від інших галузей тваринництва відрізняється високим коефіцієнтом відтворення поголів'я та швидкістю, що робить її основним джерелом забезпечення населення білками тваринного походження. Виробництво м'яса птиці складає 68,2 % [1-2]. Але в умовах постійного зростання вартості комбікормів, важливим завданням є отримання більших приростів живої маси на кілограм використаних кормів. Для цього у птахівництві використовують різноманітні кормові добавки [3-5].

Нами застосований комплекс наномікроелементів, що призначений для корекції і підвищення резистентності організму [6]. В його склад входять наномікроелементи: Купрум, Кобальт, Магній, Цинк, Аргентум і Германій, отримані методом Каплуненка-Косінова [7-8]. Проте вплив цієї кормової добавки на приріст живої маси курчат-бройлерів не досліджені, що і підтверджує актуальність цього напрямку дослідження.

Птицю годували сухими повнораціонними комбікормами фірми ТОВ «Фідлайф» (основний раціон) у відповідності до норм ВДТІП. З 1-ї до 18-ї доби життя задавали стартовий, з 19-ї до 37-ї – відгодівельний і з 38-ї до 42-ї – фінішний комбікорми. У рамках дослідження було сформовано 3 дослідних і одну контрольну групи по 30